

VARTEIG

Menighets- blad

Nr. 10

Julen 1986

14. årg.

JUL ER JESUS

Har du forsøkt å skrelle en løk noen gang? I så fall har du sikkert lagt merke til at den består av en masse blader som på måte er lagt utenpå hverandre. Hvis vi først begynner å ta av disse bladene, så kan vi egentlig holde på så lenge vi bare ønsker. Løken har nemlig ingen ordentlig kjerne. Den består bare av en masse blader som ligger der lag på lag. Og om vi har startet med å skrelle en slik vekst, måtte vi bare si stopp et sted. Ellers skreller vi vekk alt sammen.

En masse blad – uten kjerne. Jeg er dessverre redd for at omtrent det samme kan sies også om det meste av vår julefeiring. Svært ofte blir heller ikke den noe annet enn en masse lag som er lagt utenpå hverandre, men uten at vi kan få øye på det som skulle være den fine kjernen i midten. Jula her etterhvert blitt som et stort supermarked, hvor mange tilbud slåss om vår oppmerksomhet. Vi strekker noen grankvister over bygatene og lar det skinne noen lys i dem. Da er det straks JULEgater. Vi kjøper presanger for flere milliarder og pakker dem inn i rødt papir med nisser på. Det heter JULEgaver. For ikke å snakke om alt det vi

klarer å proppe inni i våre fra før så velfylte mager. De fleste bedrifter og lag med respekt for seg selv har sine egne etegilder hvor det frosts både i mat og drikke. I den riktige språkbruken heter det JULEbord med JULEribbe, JULEpølse og JULEøl. Ja, det å sette ordet-JUL-til en ting, har blitt et moderne salgs- og PR-triks som gjør at folk vil skaffe seg disse tingene.

Er så dette nok en surmaget kritikk av alt som kan være lyst og trivelig i jula? Nei, det var i alle fall ikke slik jeg hadde ment det. Også i år skal vi få lov til å gi hverandre julegaver og spise juleribbe uten å behøve og skjemmes for det. Men jeg vil gjerne legges til. Ikke noe av alt dette er jul. I beste fall hører det til julens innpakningspapir. Og hvis du ikke har annet å feire i jula enn nisser og ribbe, så har du en løk-jul. Det vil si en jul uten kjerne.

For jul er Jesus. Jul er at Gud Fader. Han som har skapt oss og som holder hele verden i sine hender. Han sendte i sin ufattelige godhet den mest dyrekjøpte gave vi i det hele tatt kunne få – sin egen sønn – ned til oss. Ja, jul er at Jesus – han

Forts. neste side

HAN KOM SELV.

I et afrikansk dikt med julen som tema lyder det slik:

Gud sendte ikke teknisk bistand
til vår underutviklede verden –
englen Gabriel og en gruppe med
ekspertter med deres know-how.

Jesus traff ingen fordelaktige
eksportavtaler og tilbød
intet langtøpende statslån.

Han sendte oss ikke engelens avlagte klar
eller mat
fra deres overskuddslagre.

Jesus kom selv!

Han sultet i ørkenen.

Han hang naken på korset.

Ved å lide med oss ble han vår glede.

Dette samstemmer med mye av
det vi leser i Bibelen. Han kom ikke
for å la seg tjene, men for selv å
tjene. Han kom ikke bare for å gi
instrukser om hva som skulle gjøres.
Han hjalp de syke og trøstet de sør-
gende. Han delte vår mat og våre
boliger.

Han kom selv.

At Jesus har levd og at han i lengre
tid hadde som boligadresse Snekker-
gaten 2, Nasareth – det var det vel
neppe noen som vil benekte. Og
hans liv og arbeid har vært og er

som selv var Gud – ikke sa seg for
god til å ta vart selskap, men ble et
menneske som du og jeg for å frelse
oss. Eier du denne kjernen i din jule-
feiring, så ta gjerne med deg noe
av innpakningspapiret også. Det
skader ikke. Men bare papir, det er
lite å feire jul på.

Jul er Jesus!

Sett av tid til å møte ham nå denne
jula-i kirken og i Bibelen. **OAE**

fortsatt en mektig inspirasjon for
utallige mennesker i slektledd etter
slektledd.

Men er dette alt som kan sies om
Jesus? At han kom selv! At han var
et lysende eksempel og et strålende
menneske! Det er tydelig at mange
mennesker idag ikke kjenner Jesus
som noen annen en godviljens og
kjærlighetens mann.

For en tid siden var jeg invitert til
en gruppe utenlandske studenter
ved vårt universitet. De var fra
India, Kenya, Tanzania, Israel og
Japan. De aller fleste av dem
bekjente seg til ikke-kristne religio-
ner. Etter innledningsforedragene
ble det samtale, og særlig hinduene
bombarderte meg med spørsmål.

– Hva er forskjellen på den Gud
som dere kristne tror på og den
Gud som vi hinduer tror på?

– Hva er egentlig forskjellen mel-
lom Buddha og Jesus?

– Hvorfor kan ikke India ha sin
Buddha, araberne sin Muham-
med og Europa sin Jesus?

– Er ikke Buddha, Muhammed og
Jesus reiseledere til den
samme Gud og den samme him-
mel?

Da det ble min tur til å svare,
prøvde jeg å peke på den lengsel
som finnes hos alle mennesker etter
å få kontakt med den Gud som har
skapt oss.

Men hva med Kristus og Buddha,
Jesus og Muhammed, er det noen
forskjell? Forskjellen er den at bare
Jesus kan si deg: "Dine synder er deg
forlatt". Det er en stor og avgjørende
forskjell mellom Buddha, Muham-
med og Jesus, og det er at Jesus er
det "Guds lam som bar verdens
synd". Ingen annen har kunnet påta
seg en slik oppgave.

Gunnar Lislerud

Avslutningsintervju med sokneprest Ørnulf A. Elseth.

Som kjent skal soknepresten vår gå over i ny tjeneste. Vi synes derfor det er naturlig med et intervju med ham både om årene han har hatt i Varteig, og om hva han skal jobbe med i åra framover.

Vi starter med begynnelsen og første spørsmål er når begynte du som prest i Varteig? Det var 9. januar 1979 jeg hadde min første tje- nestedag i Varteig. Torset hadde da vært i stillingen i 5 år og han følte at det var på tide for ham å gi seg. Derfor kom det en henvendelse fra biskopen til meg om jeg kunne begynne i Varteig. Da hadde jeg også fått et annet utfordrende tilbud fra Menighetsfakultetet. Grunnen til at vi valgte å dra til Varteig var bl.a. at vi anså det for et godt sted å bo for oss og ei god bygd for barna våre å vokse opp i.

Du satte raskt i gang et nytt konfir- mant- og ungdomsarbeid. Fortell oss litt om bakgrunnen for at du satte i gang og hvordan det utviklet seg. — I januar 79 startet jeg rett på et konfir- mantkull som hadde fire måne- ders forberedelse. Allerede våren 79 hadde vi menighetsmøte som vedtok at vi skulle gå over til åtte måneders konfir- mantforberedelse. En viktig del her var at konfir- mantene skulle integreres i menighetsarbeidet og derfor ble det også ungdomsklubb hvor konfir- mantene skulle delta. Jeg må innrømme at i begynnelsen var det svært mye arbeid for meg, men etterhvert har dyktige ledere kom- met til. I dag er dette arbeidet egent- lig en avlastning for presten.

Tror du det er mulig å føre dette fine arbeidet videre nå når du slut- ter? Det tror jeg er fullt mulig. Slik

det er i dag er ikke konfir- mantklub- ben avhengig av meg. Det som imid- lertid er viktig i framtida er at noen støtter og oppmuntrer de voksenle- derne vi har. Ellers vil de fort gå trett. Denne oppgavene kan f.eks. ligge til en menighetssekretær.

Har du sett noen resultater av alt arbeidet som her er lagt ned? Det alle kan registrere er at mennesker har kommet til tro gjennom arbei- det. Dessuten tror jeg det har vært med på å åpne kirken for mange og vise at kirken er for alle.

Er det andre arbeidsoppgaver du spesielt ønsker å nevne fra dine åtte år i Varteig? Menighetsskolen har vært en kongstanke for meg, og det viser seg at den tydelig fyller et behov. Dessuten har jeg ønsket å øke folks forståelse for samlingen om gudstjenesten og nattverden. Egentlig har vi den høyeste prosent- vise kirkesøkningen i Borg, men det kan en ikke slå seg til ro med. Det skal egentlig ikke mye til for at søk- ningen til gudstjenesten søndag for- middag skal bli enda bedre.

Forts. neste side

Vi er sikre på at Elseth har fått god kjennskap til menigheten vår og tar derfor sjansen på å spørre om hva som er spesielt for Varteig menighet til forskjell fra andre menigheter? Det er minimalt med krangel og bråk her, noe som er en utrolig rikdom for menigheten. Dermed slipper man å bruke kreftene på det.

Dessuten er Varteig ingen høystatusmenighet slik det er mange andre steder. Til slutt bør det nevnes at folk prøver å legge godviljen til. Den som forkynner i Varteig, opplever at de som hører på ønsker å gripe det du har å si.

Hvordan har det vært å være aleneprest i ei bygd? Jeg må innrømme at akkurat det har vært slitsomt. Problemet er at det er svært vanskelig å planlegge sin fritid. Hvis det skjer noe, er det nemlig ingen annen å overlate ansvaret til. Jeg tror nok at prester i andre sogn har like mye å gjøre. Forskjellen er at de kan planlegge fritiden sin.

Det positive ved å være aleneprest er at en kommer borti alle mulige situasjoner, men faren er jo at en da må spre seg for mye. Presteyrket er egentlig et ensomt yrke. Jeg har heller ikke hatt kollegaer å samtale med. Det har jeg imidlertid kompensert ved å ta på meg felleskirkelige oppgaver både for Bispedømmerådet og Kirkerådet.

Hva har du satt mest pris på i løpet av den tida du har vært i Varteig? Svaret på det er kort og greit. Det har vært å se de menneskene som har kommet til tro i løpet av disse årene.

Selv om du skal slutte som sokneprest i Varteig, regner jeg med at du har tenkt framover. Har du noen ønsker for Varteig menighet i framti-

da? For det første ønsker jeg at den nye presten blir mottatt på samme måte som jeg ble tatt imot. For det andre håper jeg at det gode samholdet i menigheten må fortsette. Dessuten som tidligere sagt må vi ikke slå oss til ro med at vi har det beste prosentvise gudstjenestebesøket i Borg. Det er mange flere å nå. Sist men ikke minst ønsker jeg at alle de som ønsker å være en kristen våger å tro som dette.

Du har hatt mye og god kontakt med den ikke aktive menigheten. Vi har bl.a. sett deg engasjert med å sparke fotball både med og uten krykker.

– Hele livet har jeg satt pris på all glad livsutfoldelse, og jeg ønsker å være den jeg er. I tillegg til det du nevner har jeg fått mye fin kontakt gjennom bl.a. dåpssamtaler, begravelser og minnesamvær.

Vi må uttrykke glede over at dere fortsatt vil bo i bygda vår. Hvorfor vil dere det? Vi har likt oss svært godt i Varteig. Dessuten ønsker vi å høre til et sted. Hensynet til barna har også talt med.

Vil du engasjere deg i foreningslivet i Varteig i tida framover? Jeg vil være bevisst på at jeg slutter som prest og i de oppgavene som ligger i det. Jeg skal gå inn i et nytt arbeide. En oppgave vil jeg imidlertid ta på meg i menigheten, og det er å fortsette som leder i speiderarbeidet.

Hvorfor søkte du stilligen som stiftskapellan? Jeg har ventet på muligheten til å søke på nettopp denne stillingen. Jeg tror at det vil være en riktig bruk av mine evner og egenskaper. Det er viktig å tenke nettopp på dette om hvor en gjør best nytte for seg.

Har du tenkt over hva du kan forvente deg av den nye stillingen? Jeg

Konfirmant week-end på Sjøglimt.

Helgen 14. – 16. november var 93 ungdommer med ledere fra Varteig og Ise på lang tur. Da var det nemlig tid for årets første konfirmantweek-end som sine vane tro fant sted på Sjøglimt. Denne gangen var også medlemmene fra Ise Kr. Ungdomskor med, for å synge og skape liv sammen med konfirmantene. Og liv skal jeg si at det ble! Med masse fart og en god del futt inntok vi leirstedet i 18-tida fredag kveld. Etter å ha fått tildelt et rom å bo på og en seng å sove i, bar det rett ned i spisesalen for å få litt mat i "skrotten". Det er noe en såvisst trenger hvis en skal ha håp om å holde maskineriet igang på en leir. For leirlivet er krevende. Det skjer noe hele tiden. Hvis det mot formodning skulle være stille et øyeblikk, så går det ann å rette på det med litt bordtennis, fotball, pianospill eller kasettspilling. Det er alltid noe å finne på!

har ingen helt klare forventninger, men jeg ser fram til et ufordrende arbeidsmiljø. Jeg har fått se noe av dette gjennom komiteer jeg har deltatt i. Håpet er også å kunne være med å legge opp en strategi for å bygge opp levende menigheter.

- Dessuten håper jeg å kunne være noe for noen trette kollegaer, og å være med på å sette nytt mot i dem. Det er mange som trenger det.

Vi har hørt at du skal være biskopens høyre hånd. Hvordan tror du det vil bli å arbeide så tett sammen med biskop Gunnar Lislerud? Stiftskapellanen er den personen biskopen gjennomgår og diskuterer saker med. Så å si hver eneste dag vil vi ha et slikt møte sammen. Det vil derfor bli et nært samarbeid. Dessuten vil

Oppfinnsomme hadde de sannelig også vært de som sto for underholdningen litt seinere på kvelden. Til slutt fredag kveld hadde vi så en samling i kapellet der Elisabeth Sandvik delte noen tanker med oss. Leirens tema var: "Du er verdifull", og det var også dette Elisabeth snakket om denne kvelden.

Etter en nogenlunde rolig natt våknet vi opp til ny dyst kl. 8.30 neste morgen. I løpet av formiddagstidene fikk vi føde både for kropp og sjel. Bibeltimen ble holdt av Tor Ivar Juliussen, og den handlet om de helt sentrale ting i kristendommen. Det ble selvfølgelig både på lørdag og søndag tid også til fysiske aktiviteter. Fotball- og volleyballturneringer ble avholdt med skikkelige lag og ikke noe tull! I fotballturneringa delte vi inn i et korlag, to konfirmantlag og ett lederlag, og seier-

Forts. neste side

jeg være saksforbereder i forskjellige saker bl.a. i forbindelse med teologiske utgreiinger. Egentlig har jeg ingen spesiell respekt for tittelen, men for personen. Jeg håper og tror at jeg vil få et nært og godt forhold også til ham.

Dermed var intervjuet slutt, men vi ønsker å takke for de åtte årene han har tjenestegjort i Varteig menighet. Samtidig vil vi ønske ham lykke til og Guds velsignelse i den nye tjenesten.

Søndag 28. desember vil det bli avslutningsgudstjeneste i Varteig kirke. Umiddelbart etterpå vil det bli kirkecaffe hvor alle som ønsker det kan få være med på å ta avskjed med Ørnulf Elseth som sokneprest.

Tor Ivar Juliussen.

herrer i denne turneringen ble koret. I volleyballen gjorde vi det annerledes slik at lokalpatriotismen fikk gjort seg gjeldende. Det ble nemlig dannet egne lag fra Ovaskog, Neaskog, Ise og Hasle. Det var en bitter pille å svelge for entusiastiske Ovaskogsinger da Hasle-laget ble seierherrer. Men pytt. Det viktigste er som kjent ikke å vinne, men å delta.

På lørdagskvelden arrangerte vi festmiddag med langbord og kostymer. Men misforstå meg ikke: Det var ikke kjøttkakene som kledde seg ut, men vi som spiste dem! I konkurransen om den beste kostymen var det en gruppe som ble kalt: "Familien tatt på senga", som vant. Og denne gruppen bestod av Mona Nordengen, Ingerd Bøhaugen og Lene Andersen. Seinere på kvelden var det igjen underholdning, og alle lo så de enten trilla bortover gulvet eller satt krokete på stolene. Etter en god pause med servering av kaker og saft, samlet vi oss for å se på skuespillet: "Rettsak på en kristen", som noen av de yngste lederne hadde øvd inn. Det handlet om en ung jente som i en tenkt situasjon i en rettsal skulle stå til ansvar for alt det gale hun hadde gjort. Poenget med skuespillt var å vise at Gud tilgir oss mennesker og lar oss få en ny start på livet vårt, hvis vi bare er villige til å bekjenne syndene våre.

Heller ikke den siste natten ble det problemer av noe slag, og alle (unntatt noen av lederne) kom seg opp til frokost på søndag morgen. I løpet av lørdag øvde koret og de av konfirmantene som hadde lyst til å være med, inn en sang. Og denne ble seinere fremført under gudstjenesten på søndag. Denne gudstjenesten hadde også konfirmantene selv

vært med på å lage til. Noen sang som nevnt i koret. Andre var med på et drama som ble framført i løpet av gudstjenesten, mens atter andre hadde plukket ut hvilke sanger vi skulle synge og hva vi spesielt skulle be om under kirkebønnen. Talen for dagen var ved Ørnulf Elseth, og handlet om at vi bærer "masker" overfor hverandre og overfor Gud. Og han sa: "Vi må våge å være slik vi virkelig er for å kunne leve sant og ekte både for Gud og overfor vår neste!"

Så var det bare vaskinga som stod igjen. Den gikk unna i en fei, og kl. 15.00 sa vi: "Ha det!" til hverandre og satte kursen hjemover igjen.

Gunnlaug Brenne

GODE BØKER TIL JUL?

Noen ideer til julehandelen:
Svein Ellingsen

12 sider
innbundet
Pris kr. 25,-
543-0321-5
Utkommer
nov. des.

Så stilner livets jag

Ord i sorg

Svein Ellingsen har markert seg som en av vår generasjons største salmediktere, og er rikt representert i Norsk Salmebok. Med sine følsomme og dype salmer og dikt har han nådd fram til det innerste hos mange mennesker.

Her har han samlet et utvalg egne dikt, bønner og oversettelser med tanke på dem som sørger.

Så stilner livets jag er den ideelle gavebok til mennesker som har mistet en av sine kjære. Diktene og bønnene gir hjelp til å uttrykke medfølelse og støtte i en vanskelig livssituasjon, og de gir hjelp og håp til den sørgende.

Egil Elseth
Magnus Brostrup
Landstad

167 sider
Innbundet
Pris kr. 88,-
543-0340-1

Pilgrimen og poeten

TIL DEG SOM ER GLAD
I SALMENE VÅRE.

For de aller fleste av oss dukker navnet *M.B. Landstad* opp så snart vi hører ordet *salme* og det med rette. Landstad gav oss vår første *norske* salmebok, og siden den tid har hans salmer preget norsk menighetsliv. Det vil de fortsatt gjøre, siden han er en av de største bidragstjerne til Norsk Salmebok.

Gjennom denne boka vil Egil Elseth vise oss mannen bak navnet, hans liv og diktning. På en levende og engasjerende måte tegnes det et nyanserikt bilde av salmdikteren og salmeboksredaktøren.

Boka har studieplan godkjent av Norsk Kristelig Studieråd.

Av samme forfatter er også utgitt bøkene *Til paradis med sang*, *Hans Adolph Brorson*, *Thomas Kingo* og *Grundtvig*.

Kjell Nordstokke
På egen hånd
TIL ELDRE BARN
OG UNGDOM

145 sider
Innbundet
Pris kr. 68,-
543-0317-7

Jorge bor i et lite hus i utkanten av en brasiliansk storby. Etter at mora blir syk og må slutte i jobben som vaskehjelp, ser hun ingen annen løsning på de økonomiske problemene enn å la loddselgeren Mineiro flytte inn som mann i huset. Jorge blir fortvilt og sint. Han føler seg utenfor, og drømmen om at far en gang skal komme tilbake, faller i grus.

Han rømmer hjemmefra og slår seg sammen med en gjeng gategut-

ter. De livberger seg ved å ta småjobber på markedsplassen i byen. De lever fra hånd til munn, men synes likevel de har det bra. Så dukker vanskelighetene opp...

I denne boka møter vi igjen den snart 15 år gamle gutten fra forfatterens tidligere bok *Ikke gi deg, Jorge*.

MØTERUTE:

- Onsdag 3. desember:** Ungdomsklubb på Breidablikk kl. 17.30.
- Tirsdag 9. desember:** Indremisjonen deltar på "Kretsens dag" på Bethania, Ise, kl. 19.
- Søndag 14. desember:** Misjonssambandet har møte på Høgheim kl. 18. Tale av Olav Sunnset.
- Onsdag 17. desember:** Ungdomsklubb på Breidablikk kl. 17.30.
- Søndag 21. desember:** Vi synger julen inn i Varteig kirke kl. 16. Varteig skole musikkorps, Varteig Menighetskor og Morten Brenne på trompet deltar. Andakt ved Ørnulf Elseth.
- Søndag 28. desember:** Neaskog søndagsskole har juletefest på Breidablikk. 1. fest for førskolebarn og barn opp til 3. klasse er kl. 16. 2. fest for barn fra 4. klasse og oppover er kl. 18.30.
- Tirsdag 30. desember:** Ungdomsforeningen arrangerer juletefest for hele familien på Breidablikk kl. 18.
- Søndag 11. januar:** Misjonssambandet har årsmøte kl. 18.
- Onsdag 14. januar:** Ungdomsklubb på Breidablikk kl. 17.30.
- Søndag 25. januar:** Indremisjonen har årsmøte på Breidablikk kl. 18.
- Onsdag 28. januar:** Ungdomsklubb på Breidablikk kl. 17.30.

GUDSTJENESTENE

Søndag 7. desember – 2. søndag i advent:

Prekentekest: Luk. 21,25-33.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Elseth. Nattverd.

Søndag 14. desember – 3. søndag i advent:

Prekentekest: Jakob 5,7-8.

Varteig kirke kl. 11: Gudstjeneste ved Stud.theol Bjørn Skogstad. Søndagsskole.

Søndag 21. desember – 4. søndag i advent:

Ingen gudstjeneste.

Varteig kirke kl.16: Vi synger julen inn. Varteig skoles musikkorps, Varteig Menighetskor og Morten Brenne på trompet. Andakt ved Ørnulf Elseth.

Onsdag 24. desember – Julaften.

Prekentekest: Luk. 2,1 – 14.

Varteig kirke kl. 16: Storfamiliegudstjeneste ved Elseth. Offer til Kirkens Nødhjelp.

Torsdag 25. desember – Juledag:

Prekentekest: Joh. 1,1-14.

Varteig kirke kl. 11: Høytidsgudstjeneste ved Elseth. Sang av Varteig Menighetskor. Offer til NMS.

Fredag 26. desember – 2. Juledag:

Prekentekest: Matt. 10,17-22.

Høgheim kl. 11: Gudstjeneste ved Elseth.

Søndag 28. desember –

Søndag etter jul.

Prekentekest: Luk. 2,25-38.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Elseth. Nattverd. Sang av Ise Kr. Ungdomskor. Offer til Menighetsarbeidet i Varteig. Kirkekaffe i

anledning av avskjed for sokneprest Elseth.

Torsdag 1. januar – Nyttårsdag:

Prekentekest: Luk. 2,21.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved vikarprest. Nattverd. Offer til Lærerakademiet.

Søndag 4. januar –

Kristi Åpenbaringsdag:

Prekentekest: Matt. 2,1-12.

Varteig kirke kl. 11: Gudstjeneste ved vikarprest.

Søndag 11. januar –

1.s.e. Kristi Åpenbaringsdag:

Prekentekest: Jes. 42,1-4.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved vikarprest. Nattverd. Offer til Varteig KUF. Søndagsskole.

Søndag 18. januar –

2.s.e. Kristi Åpenbaringsdag:

Prekentekest: Joh. 2,1-11.

Hasle kl. 11: Gudstjeneste ved vikarprest. Kirkekaffe. Offer til Hasle M.senter.

Søndag 25. januar –

4.s.e. Kristi Åpenbaringsdag.

Prekentekest: Matt. 8,23-27.

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved vikarprest. Nattverd. Søndagsskole.

Søndag 1. februar –

5.s.e. Kristi Åpenbaringsdag:

Prekentekest: Matt. 13,24-30.

Varteig kirke kl. 11: Storfamiliegudstjeneste ved vikarprest. Offer til søndagsskolene i Varteig.

SLEKTERS GANG:

Døpte:

9/11: Silje Aune.

9/11: Christer Svendsen.

Døde:

8/11: Anna Margrethe Knatterud.

10/11: Emma Sofie Lunde.